

ALGEMENE GEGEVENS

Zeewolde

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

Met het coalitieakkoord 'Kansen creëren, keuzes maken, kwaliteiten behouden' zet het gemeentebestuur van Zeewolde vol energie in op een bloeiende, daadkrachtige, sociale en toekomstbestendige gemeente. Zeewolde kiest voor een zelfbewuste koers waarbij we zelf de regie pakken over onze eigen groei, met behoud van het dorpse karakter, het groene omgevingsbeeld en een gezond financieel fundament.

Het college werkt de onderstaande speerpunten in het najaar van 2026 nader uit in een nieuw collegeprogramma. Vervolgens worden ze verankerd in de Planning & Control-documenten.

- **Wonen & Ruimtelijke Ordening**
Zelf sturen op groei, voorrang voor eigen inwoners bij betaalbare nieuwbouw (50%), doorstroming stimuleren en bouwen aan zorgzame gemeenschappen in plaats van enkel stenen.
- **Vitale Samenleving**
Investeren in preventie, een krachtige sociale basis en 'één huishouden, één plan' via het nieuwe Maatschappelijk Centrum.
- **Duurzame Economie**
Een bruisend centrum, ontzorging van het MKB, versterking van toerisme en innovatieve oplossingen zoals een Local Grid (eigen stroomnetwerk) om netcongestie te omzeilen.
- **Landelijk Gebied**
Ruimte voor agrarische topondernemers, duurzame innovatie en harmonie tussen natuur, landbouw, recreatie en water.
- **Verbindende Overheid**
Dicht bij de inwoner staan, vernieuwende participatie, en het innemen van een krachtige, meesturende rol in de regio.
- **Veiligheid**
Veilig groeien in een beschermde en alerte omgeving, preventieve veiligheid met extra BOA's.

Nieuwe bestuurscultuur en participatie

Zeewolde kiest voor een frisse, open en duale bestuurscultuur waarin samenwerking en transparantie centraal staan. Om de participatie te vernieuwen, worden er laagdrempelige en toegankelijke vormen ingezet die gericht zijn op alle doelgroepen. Inwoners krijgen ruim baan voor eigen initiatieven en kunnen eenvoudig signalen doorgeven over veiligheid en leefbaarheid. Daarnaast start de gemeente een structureel overleg met bewoners in het buitengebied en worden bewoners betrokken bij centrum- en wijkontwikkelingen. Maatschappelijke partners en de jeugd- en jongerenraad praten actief mee over de uitwerking van het collegeprogramma. Communicatie vanuit de gemeente vindt plaats in heldere en begrijpelijke taal.

Binnen de gemeenteraad wordt gestreefd naar een inhoudelijke debatcultuur van nieuwsgierig bevragen. Het principe van agree to disagree zorgt ervoor dat partijen afwijkend mogen stemmen zonder elkaar te verrassen. De gemeenteraad wordt vanaf de initiatieffase betrokken bij impactvolle dossiers om zijn kaderstellende rol tijdig te benutten. Uiterlijk in het 1e kwartaal van 2027 selecteren we een concreet en overzichtelijk dossier als praktijkvoorbeeld.

Wethouders schuiven regelmatig formeel aan bij fractieoverleggen, op verzoek, ook van de oppositie. Samen met alle fractievoorzitters is het profiel opgesteld voor een onafhankelijke vierde wethouder.

Landelijke context en financiële kaders

Deze begroting is opgesteld in een periode waarin de landelijke financiële vooruitzichten voor gemeenten onzeker zijn. Ontwikkelingen in de rijksbijdrage uit het Gemeentefonds en de aanhoudende druk op de zorgbudgetten (zoals Jeugdzorg en Wmo) vragen om scherpe keuzes. Zeewolde staat er financieel gezond voor, maar om onze ambities waar te maken moeten we de balans scherp bewaken tussen noodzakelijke investeringen, beheersbare lokale lasten en een solide reservepositie.

Grote gebiedsontwikkelingen: Oosterwold en Defensie

Zeewolde is volop in beweging. Met de verdere uitrol van Oosterwold voegt Zeewolde een uniek en dynamisch woon-werkgebied toe aan de gemeente. De gebiedsontwikkeling Oosterwold kent een woningbouwopgave met een totale omvang van maximaal 20.000 woningen, waarvan circa 15.000 woningen op het grondgebied van Zeewolde.

Deze opgave is in een nieuwe fase gekomen door de komst van de defensiekazerne naar ons grondgebied (locatie Spiekweg). Hierbij geldt het principe 'de kost gaat voor de baat uit'. Er zijn aan de voorkant direct investeringen nodig in infrastructuur, maatschappelijke voorzieningen en ambtelijke regiecapaciteit. We pakken hierin zelf de regie, maar verwachten van het Rijk ook de nodige financiële partnerschap en tijdige middelen om stagnatie in de woningbouw te voorkomen.

Door nu daadkrachtig te investeren en met strakke sturing aan het roer te staan, bouwen we vol vertrouwen aan een duurzame, veilige en vitale toekomst voor Zeewolde.

Met het oog op de beoogde ontwikkeling van Zeewolde als garnizoensgemeente wordt in 2027/2028 gewerkt aan het verstevigen van de maatschappelijke verbinding met Defensie en de lokale samenleving. Voor het faciliteren en ondersteunen van een eerste reeks gezamenlijke en representatieve activiteiten, zoals de 20e lokale Veteranenbijeenkomst en militaire beëdigingsceremonies in onze gemeente, worden middelen gereserveerd binnen de begroting.

Financiële uitkomst Programmabegroting 2027-2030

De budgettaire uitkomsten over de jaren 2027-2030 zijn in het onderstaand overzicht opgenomen.

Bedragen x €1.000

Resultaat begroting	Primitieve begroting 2027 - Jaarschijf 2027	Primitieve begroting 2027 - Jaarschijf 2028	Primitieve begroting 2027 - Jaarschijf 2029	Primitieve begroting 2027 - Jaarschijf 2030
Lasten	-94.718	-97.446	-96.029	-98.078
Baten	92.795	94.863	94.990	96.675
Geraamd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves	-1.923	-2.582	-1.039	-1.403
Stortingen	-9.161	-7.354	-7.603	-3.883
Onttrekkingen	11.464	10.441	8.650	5.302
Saldo van werkelijke stortingen en onttrekkingen aan reserves	2.304	3.087	1.047	1.418
Geraamd resultaat	381	505	8	15

Structureel evenwicht

Uit de onderstaande tabel blijkt verder dat het structurele begrotingssaldo ook alle begrotingsjaren positief is. Dit structurele evenwicht is belangrijk bij de beoordeling van de provincie van onze gemeentelijke begroting.

Het resultaat van € 381.000,- is inclusief incidentele lasten en baten. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het resultaat fors. Indien de incidentele baten en lasten buiten beschouwing worden gelaten is het structureel resultaat voor deze begroting € 141.000,- voordelig. Het structurele overschot is beperkt in verhouding tot het begrotingstotaal van de gemeente.

Structureel evenwicht (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2027			
	Jaarschijf 2027	Jaarschijf 2028	Jaarschijf 2029	Jaarschijf 2030
Lasten exclusief mutaties reserves	-94.718	-97.446	-96.029	-98.078
Baten exclusief mutaties reserves	92.795	94.863	94.990	96.675
Geraamd saldo van baten en lasten	-1.923	-2.582	-1.039	-1.403
Toevoegingen reserves	-9.161	-7.354	-7.603	-3.883
Onttrekkingen reserves	11.464	10.441	8.650	5.302
Geraamd saldo van toevoegingen en onttrekkingen reserves	2.304	3.087	1.047	1.418
Geraamd resultaat	381	505	8	15
Incidentele lasten excl. incidentele toevoegingen reserves	-1.783	-230	-174	-174
Incidentele baten excl. incidentele onttrekkingen reserves	10.931	8.039	5.667	1.161
Incidentele toevoegingen reserves	-9.809	-7.517	-5.667	-1.161
Incidentele onttrekkingen reserves	901	45	45	45
Geraamd saldo van incidentele baten en lasten	240	337	-129	-129
Structureel begrotingsaldo	141	168	137	144

Analyse resultaat

Omschrijving (toelichting)

De begroting 2026 na de 9e wijziging sloot met een voordelig resultaat van € 627.000,-, de begroting 2027 sluit met een voordelig resultaat van € 381.000,-. Een nadere toelichting op de verschillen tussen de begroting 2026 na de 9e wijziging en de begroting 2027 is terug te vinden bij de programma's.

Analyse begrotingsresultaat op hoofdlijnen	Programma	Bedrag	
Begroting 2026-2029 t/m de 9e wijziging - Jaarschijf 2026		627.000	Voordeel
Begroting 2027-2030 - Jaarschijf 2027		381.000	Voordeel
Verschil		-246.000	Nadeel
Analyse begrotingsresultaat			
Algemene Uitkering (Meicirculaire 2026)	Programma 0	2.340.000	Voordeel
Aanvulling Stelposten	Programma 0	-1.670.000	Nadeel
Bijstelling (zorg)kosten Sociaal domein	Programma 6	-884.000	Nadeel
Personeelsbudgetten	Programma 0	-520.000	Nadeel
Rente-inkomsten	Programma 0	459.000	Voordeel
Inkomsten Spreidingswet	Programma 6	456.000	Voordeel
Bijdrage aan Meerinzicht	Programma 0	-374.000	Nadeel
Overige	Diverse	-53.000	Nadeel
Totaal verklaard		-246.000	Nadeel

Tot slot

Deze bestuurlijke samenvatting geeft een overzicht van onze belangrijkste speerpunten en ambities. Veel van de dagelijkse taken die de gemeente uitvoert, staan niet altijd gedetailleerd beschreven in de raadsprogramma's. Toch zijn deze taken een cruciaal onderdeel van de dienstverlening die we aan onze inwoners bieden. De komende jaren blijven we hard werken aan het optimaliseren van onze dienstverlening. We zetten ons onverminderd in voor een gemeente waar iedereen zich thuis voelt en gehoord wordt.

Het college van burgemeester en wethouders van Zeewolde

Samenstelling bestuursorganen

Samenstelling college van burgemeester en wethouders	
Burgemeester	A.M. Harmsma
Wethouders	H.L. Hermans (Leefbaar Zeewolde)
	J.M. de Groot (VVD)
	E.L. van de Beld (ChristenUnie)
	4e Wethouder (Vacant)
Gemeentesecretaris	K.C. Hamstra
Samenstelling gemeenteraad	
Voorzitter	A.M. Harmsma
Griffier	J. Kooij
Leden van de raad	
Leefbaar Zeewolde	T.C.M. Zonneveld (<i>fractievoorzitter</i>)
	K.M. Vording
	W. van Leeuwen
	S. de Vries
	T. de Goeij

VVD	A. Oostveen (<i>fractie voorzitter</i>)
	R.C. van Puffelen-Dijkstra
	A.C. Duckers
	W. de Jong
Zeewolde Liberaal	C. Steijger (<i>fractie voorzitter</i>)
	H. Parisius
	H.M. Houkes
ChristenUnie	G.S. den Bakker (<i>fractie voorzitter</i>)
	J. van Twillert
	A. Kremer
PRO Zeewolde	F.J.M. Meijer (<i>fractie voorzitter</i>)
	I.E. Plug
CDA	D. Aikema (<i>fractie voorzitter</i>)
D66	R.K. Blom (<i>fractie voorzitter</i>)

Portefeuilleverdeling

Binnen het college van burgemeester en wethouders zijn de taken als volgt verdeeld:

Burgemeester A.M. (Bram) Harmsma

Bestuur, veiligheid en samenleving

- Bestuurlijke coördinatie
- Openbare orde en veiligheid
- Handhaving, Bezwaar en beroep, klachten (BOA's)
- Integriteit en ondermijning
- Public Affairs / Lobby
- Voorlichting communicatie, representatie en positionering van Zeewolde
- Coördinatie vluchteling- en asielzoekers
- Naturalisatie
- APV
- Personeel en organisatie

Tijdelijke portefeuille tot komst 4e wethouder:

- Dienstverlening

Wethouder H.L. (Helmut) Hermans (Leefbaar Zeewolde)

Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen, 1e locoburgemeester

- Ruimtelijk beleid (Omgevingswet)
- Bouw- en Woningtoezicht (inclusief handhaving)
- Woonvisie / Volkshuisvesting
- Gebiedsontwikkeling
- Defensie
- Oosterwold
- Regionale samenwerking (EHPZ en SAF)
- Regionale samenwerking gebiedsagenda: wonen, ruimte, werklocaties
- Evenementenbeleid

- Energie, klimaatadaptatie en milieu (duurzaamheid)

Tijdelijke portefeuille tot komst 4e wethouder:

- OFGV (Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek)
- Lelystad Airport (beperken van overlast)
- Mobiliteit (verkeer en vervoer)

Wethouder J.M. (Hans) de Groot (VVD)

Financiën, Economie en Landelijk gebied, 2e locoburgemeester

- Financiën
- Nutsbedrijven
- Grondbedrijf
- Bedrijfsvoering (incl. bestuur Meerinzicht)
- Economische Zaken / Recreatieve ontwikkelingen (incl. bedrijventerreinen)
- Recreatie en toerisme
- Agrarische zaken / Landbouwtransitie
- Water / kustzone (incl. Gastvrije Randmeren)
- Maatschappelijk Vastgoed

Tijdelijke portefeuille tot komst 4e wethouder:

- Biodiversiteit
- Afval
- Openbare ruimte (inclusief kunstwerken)
- Inwonersbetrokkenheid

Wethouder E.L. (Erik) van de Beld (ChristenUnie)

Sociaal domein, Onderwijs, Volksgezondheid, Sport en Cultuur, 3e locoburgemeester

- Wmo
- Jeugd
- Participatiewet
- Arbeidsmarktbeleid
- (Passend) Onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Leerlingzaken Basisonderwijs en Voortgezet onderwijs
- Leerlingenvervoer
- Kinderopvang / Peuterspeelzaalwerk
- Volksgezondheid (incl. GGD)
- Leefstijl en -preventie
- Beschermd wonen
- Maatschappelijke zorg en opvang
- Inclusiviteit en diversiteit
- Welzijn (inclusief mantelzorg)
- Bestaanszekerheid
- Sport
- Kunst en Cultuur
- Vrijwilligers
- Asiel en migratie (integratie / inburgering)

Tijdelijke portefeuille tot komst 4e wethouder:

- Monumentenzorg / Archeologie / Erfgoed

4e Wethouder (vacant)

Kwaliteit Leefomgeving en Duurzaamheid, 4e locoburgemeester

- Inwonersbetrokkenheid
- Dienstverlening
- Mobiliteit (verkeer en vervoer)
- Openbare ruimte (incl. kunstwerken)
- Biodiversiteit
- Afval
- Monumentenzorg / Archeologie / Erfgoed
- OFGV (Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek)
- Lelystad Airport (beperken van overlast)

Gemeentesecretaris K.C. (Karel) Hamstra

Kerngegevens

Kerngegevens

A. Sociale structuur	2023 Werkelijk*	2024 Werkelijk*	2025 Werkelijk*	2026 Begroot*	2027 Begroot
Aantal inwoners 1)	23.879	24.288	24.611	24.858	25.171
- 0 - 4 jaar	1.216	1.229	1.220	1.251	1.276

- 5 - 19 jaar	4.194	4.161	4.128	4.359	4.451
- 20 - 64 jaar	14.687	14.950	15.051	15.145	15.259
- 65 jaar en ouder	3.782	3.993	4.212	4.103	4.185
<i>Aantal uitkeringsgerechtigden totaal 2)</i>	253	253	255	258	275
- P-wet	236	236	239	241	260
- IOAW / IOAZ	17	17	16	17	15
B. Fysieke structuur					
<i>Oppervlakte gemeente in hectaren 3)</i>	26.886	26.886	26.886	26.886	26.886
- Oppervlakte land	24.703	24.699	24.736	24.699	24.736
- Oppervlakte binnenwater	2.183	2.187	2.150	2.187	2.150
<i>Aantal woningen met woonfunctie 4)</i>	9.712	9.859	9.997	10.212	10.245
C. Financiële structuur					
<i>Opbrengst belastingen</i>					
- Totaal OZB eigenaren (x € 1.000,-)	8.428	8.951	9.423	10.079	10.186
- Per inwoner	353	374	383	405	405
- Totaal toeristen en forensen (x € 1.000,-)	4.276	4.370	4.605	4.750	4.868
- Per inwoner	179	180	185	191	193
<i>Algemene uitkering Gemeentefonds</i>					

- Totaal (x € 1.000,-) excl. nabetalingen	41.626	44.875	48.226	47.078	50.555
- Per inwoner	1.743	1.659	1.878	1.894	2.008

*De bedragen hierboven genoemd zijn op basis van de vastgestelde jaarrekeningen (2023 t/m 2025) en begroting 2026.

1) Aantallen bij begroting per 1 januari of bij jaarrekening 31 december. Bron: Kadernota 2027-2030

2) Bron: Betaalmaand 2026-09 Algemene uitkering, officieel gegeven

3) Bron: Betaalmaand 2026-09 Algemene uitkering, officieel gegeven

4) Excl. recreatiewoningen en bijzondere woongebouwen, basis BAG verblijfsobject met woonfunctie. Bron: Kadernota 2027-2030, peildatum is 1 januari.

Taakveldenmatrix

Programma 0 - Zeewolde bestuurt	
Taakveld	Omschrijving
0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.63	Parkeerbelasting
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
0.10	Mutaties reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Programma 1 - Veilig Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
----------	--------------

1.1	Crisisbeheersing en Brandweer
-----	-------------------------------

1.2	Openbare orde en Veiligheid
-----	-----------------------------

Programma 2 - Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar

Taakveld	Omschrijving
----------	--------------

2.1	Verkeer en vervoer
-----	--------------------

2.2	Parkeren
-----	----------

2.3	Recreatieve havens
-----	--------------------

2.4	Economische havens en waterwegen
-----	----------------------------------

2.5	Openbaar vervoer
-----	------------------

Programma 3 - Zeewolde economisch veerkrachtig

Taakveld	Omschrijving
----------	--------------

3.1	Economische ontwikkeling
-----	--------------------------

3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
-----	--------------------------------

3.3	Bedrijfsloket en -regelingen
-----	------------------------------

3.4	Economische promotie
-----	----------------------

Programma 4 - Naar school in Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
4.1	Openbaar basisonderwijs
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Programma 5 - Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
5.1	Sportbeleid en activering
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4	Musea
5.5	Cultureel erfgoed
5.6	Media
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Programma 6 - Zeewolde zorgzaam en solidair

Taakveld	Omschrijving
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal

6.3	Inkomensregelingen
6.4	WSW en beschut werk
6.5	Arbeidsparticipatie
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)
6.712	Begeleiding (WMO)
6.713	Dagbesteding (WMO)
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk
6.791	PGB WMO
6.792	PGB Jeugd
6.811	Beschermd wonen (WMO)
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
6.821	Jeugdbescherming
6.822	Jeugdreclassering
6.91	Coördinatie en beleid WMO
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd

Programma 7 - Duurzaam en gezond Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
7.1	Volksgezondheid
7.2	Riolering
7.3	Afval
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen en crematoria

Programma 8 - Ruimte en wonen in Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
8.1	Ruimtelijke ordening
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3	Wonen en bouwen

Programmaplan

Opzet programma's

Basis van de opzet van de programma's is de aansluiting die gezocht is bij het Coalitieakkoord 2026-2030. Hieraan zijn doelstellingen per programma gekoppeld.

De begroting is opgesteld volgens de kaders van bestaand beleid, op onderdelen aangevuld met besluitvorming door de raad, voor zover deze nog niet verwerkt waren in het perspectief. Vanuit dit bestaande beleid is voor 2027 een aantal prestaties uitgewerkt. De definitieve prestaties, vanuit het nog op te stellen collegeprogramma, krijgen een plek in de P&C documenten.

Toelichtingen per programma

Conform de bij de Nota van uitgangspunten vastgestelde rapportagegrenzen, worden bij de toelichtingen op programmaniveau, de afwijkingen tussen de begroting 2026 tot en met de 9e wijziging en de begroting 2027, groter dan, of gelijk aan, € 50.000,- op hoofdlijnen toegelicht.

Met ingang van dit P&C document zullen kosten als negatief getal en de opbrengsten als positief getal worden gepresenteerd. Dit om de leesbaarheid en begrijpbaarheid van de P&C documenten beter en logischer te maken.

Leeswijzer: In de financiële tabellen kunnen afrondingsverschillen voorkomen.

